Sprawozdanie z działalności Lokalnej Organizacji Turystycznej w Spale 2012r.

I. Sprawy Organizacyjno-Finansowe Stowarzyszenia

W 2012r. pracami LOT w Spale kierował Zarząd w składzie prezes Michał Słoniewski, wiceprezesi: Robert Papis, Jan Kempara, Krzysztof Lechowski (do 31 grudnia 2012r.), Wojciech Przetakiewicz. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzili: Zbigniew Tomkowski (przewodniczący), Wanda Goś, Lucyna Zysiak, Teresa Kubacka, Marek Byczkowski. Zarząd w okresie sprawozdawczym odbył 8 zebrań protokołowanych, a jego przedstawiciele uczestniczyli w pracach Komitetu Organizacyjnego obchodów: Hubertusa Spalskiego i Dożynek Prezydenckich. Na koniec 2012r. LOT w Spale liczył w sumie 42 członków, w tym 34 osoby fizyczne, 6 osób i firm prowadzących działalność gospodarczą oraz Gminę Inowłódz i Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim. Wysokość składek członkowskich w 2012r. nie uległa zmianie i wynosiła dla osób fizycznych – 200,00zł rocznie, a od osób prowadzących działalność gospodarczą – 1000,00zł i od samorządu lokalnego – 2000,00zł. Na koniec 2012r. aż 14 członków nie uiściło składek. Zarząd przez cały okres sprawozdawczy jak co roku borykał się z problemem ściągalności składek członkowskich. Pomimo licznych monitów tylko nieliczni dokonywali płatności. Zarząd nie skorzystał ze swoich uprawnień statutowych i pomimo opisanych sytuacji nikogo jeszcze nie skreślił z listy członków LOT. Przychody z tytułu składek wynosiły w 2012r. 16 833zł, w 2011r- 12 540zł a w 2010r. – 14 640zł. Zarząd apelował do członków LOT prowadzących własną działalność gospodarczą z prośbą o rozpatrzenie możliwości płacenia wyższej składki tj. 1000zł rocznie. Niestety, nikt z adresatów tej prośby nie odpowiedział na ten apel Zarządu. Zarząd nadal stoi na stanowisku, tak jak w latach ubiegłych, że skuteczna promocja Spały wymaga solidarnych nakładów wszystkich podmiotów gospodarczych działających na naszym terenie w postaci płacenia wyższych składek członkowskich niż osoby fizyczne. Aktualnie wśród członków LOT tylko 5 podmiotów płaci składki w wysokości 1000zł, a 10 osób równocześnie prowadzących działalność gospodarczą płaci składki tylko w wys. 200zł. Na przychody w 2012r. oprócz składek członkowskich składały się jeszcze wpływy ze sprzedaży dukatów spalskich i innych pamiątek w wysokości 9 550zł, w 2011 było to 17 364zł, w roku 2010 – 8 320zł oraz przychody ze sprzedaży produktów w wys. 30 000zł (umowa na usługi marketingowe z Bankiem Pocztowym podczas Hubertusa Spalskiego). Aktualnie w magazynie LOT posiadamy zapasy w wys. 26 709zł (po cenach zakupu). Są to głównie książki „Wojenna Spała" i inne pamiątki. Po stronie przychodów w 2012r jest kwota 75 041,78zł, a po stronie kosztów 47 450,22zł. Po stronie kosztów znajdowały się głównie wydatki związane z organizacją Hubertusa Spalskiego, współpraca z mediami oraz koszty administracyjno-biurowe. Bilans za 2012r. zamknął się po stronie aktywów i pasywów sumą 39 307,83,82zł, w 2011r. - 44 771,80zł, w 2010r. – 40 032,43zł, w 2009r. – 25 296,04zł

Rok 2012 zakończył się dla stowarzyszenia wynikiem dodatnim. Zysk brutto na działalności gospodarczej LOT wyniósł 25 196,54zł., a zysk netto 24 058,54zł. Z zaciągniętej pożyczki w 2011r. w wys. 50 000. zł. na realizację obchodów 500lecia Spały do spłacenia pozostało jeszcze 20 000zł. Zarząd proponuje cały zysk netto w wys. 24 058,54zł przeznaczyć na pokrycie strat z lat ubiegłych i kapitał zapasowy.

II. Główne sfery działalności merytorycznej stowarzyszenia w 2012

Rok 2012 jako kolejny po roku jubileuszowych obchodów 500-lecia Spały zmusił zarząd do prowadzenia bardzo oszczędnej działalności, nie angażującej nadmiernie środków finansowych. Ujemny wynik stowarzyszenia w 2011r. oraz konieczność spłacania zaciągniętej pożyczki na realizację jubileuszowych obchodów 500-lecia Spały, były podstawową przyczyną takich działań zarządu. Pomimo tych okoliczności w większości przypadków udało się zrealizować w 2012r. założone cele. Głównym celem realizowanym przez Lokalną Organizację Turystyczną w Spale było ugruntowanie pozytywnego, niepowtarzalnego wizerunku naszej miejscowości. Łączenie jej interesującej, często pasjonującej historii z teraźniejszym, nowoczesnym obliczem nasyconym właśnie przeszłością i tradycją. Czerpanie z przeszłości wszystkiego co jest nam aktualnie, przydatne, co chcemy szanować, chronić i przekazywać innym. Nasza strategia wizerunkowa dla Spały i okolic to umiejętne łączenie tradycji i nowoczesnych strategii marketingowych. Mieści się w niej nie tylko historia, ale również atrakcyjna przyroda z licznymi na naszym terenie lasami, rezerwatami, parkami krajobrazowymi i rzeką Pilicą. Trzecim filarem naszej strategii wizerunkowej Spały i okolic jest sport z Centralnym Ośrodkiem Sportu- OPO oraz wybitnymi sportowcami, którzy od lat przysparzają naszej miejscowości prestiżu, splendoru i skutecznie ocieplają jej wizerunek.
Wszystkie te główne elementy strategii marketingowej LOT w Spale zmierzają do budowania i umacniania marki lokalnej opartej bardzo mocno na tradycji wynikającej z naszych dziejów, unikalnych walorów przyrodniczych i geograficznych (centralne położenie w Polsce i coraz lepsze połączenia komunikacyjne) oraz istnienia COS-OPO symbolizującego od lat siłę i popularność polskiego sportu wyczynowego. Realizacja takiej strategii nie jest możliwa bez aktywności przedsiębiorców, mieszkańców i samorządu. Bez zrozumienia i świadomości wspólnoty interesów, bez inwestycji infrastrukturalnych, bez umiejętności konsultowania kluczowych decyzji.
Marka lokalna i lokalne produkty (w naszym przypadku posiadające statut produktów krajowych czy regionalnych) powinny stać się głównym narzędziem w konstruowaniu wizerunku Spały, Gminy Inowłódz, Ziemi Tomaszowskiej i Łódzkiej. Powinnyśmy pamiętać, że marka lokalna jest najlepszą drogą do konsolidacji lokalnego środowiska obywatelskiego.

1. Turystyczny fenomen Spały polegający na osiągnięciu niezwykle wysokiego wskaźnika- łóżek noclegowych (ponad 1200) do liczby stałych mieszkańców (450) oraz udzielanie największej liczby tzw. osobo noclegów (prócz miasta Łodzi) na terenie województwa łódzkiego jest raczej niezagrożony. Potwierdzają tę prawidłowość coroczne badania ruchu turystycznego w województwie łódzkim przeprowadzane przez Instytut Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego. Niebezpieczeństwem jest natomiast obserwowany proces spadku udzielonych noclegów na terenie całego województwa. Dotyczy to również, na przestrzeni ostatnich lat samej Spały. Warto ten problem dogłębnie przeanalizować i wyciągnąć wnioski. Leży to w interesie nie tylko bezpośrednio przedsiębiorców, ale ze względu na wpływy podatkowe również samorządu. Na pewno przyczyną tych spadków nie jest bezpośrednio stan bazy noclegowo-gastronomicznej czy nawet obniżenie koniunktury gospodarczej w kraju. Wydaje się, że problemem rzutującym na taki stan rzeczy jest brak wystarczających lokalnych inwestycji w atrakcje poza obiektami hotelowo-gastronomicznymi. Brak jest spójnej docelowej wizji rozwoju turystyki na naszym terenie, a w następstwie brak opracowania harmonogramu konkretnych działań rozłożonych na najbliższe i dalsze lata.

Z zazdrością możemy tylko spoglądać na zrealizowane działania chociażby w Uniejowie, Piotrkowie Trybunalskim, Łęczycy czy Łowiczu. Od końca 2011 r. Lokalna Organizacja Turystyczna w Spale prowadziła trudny dialog z gminnymi władzami samorządowymi w temacie uchwalonych środków inwestycyjnych. Punktem zapalnym było całkowite pominięcie Spały w planach inwestycyjnych Gminy Inowłódz w 2012 r. Jednocześnie główne środki inwestycyjne gminy zostały przeznaczone na częściową odbudowę i adaptację Zamku w Inowłodzu.

Inwestycja ta obok środków zewnętrznych wymagała też zaangażowania środków własnych na poziomie 3 mln złotych. Zbliża się uroczyste otwarcie Zamku przypadające na 15 czerwca br. Uważamy że jest to jeszcze jedna atrakcja turystyczna naszego regionu, wykonana przy tym za niebagatelnie duże jak na możliwości gminy, środki finansowe. Deklarujemy jako LOT w Spale współpracę, aby ta atrakcja przerodziła się w markowy produkt turystyczny. Jednocześnie ponownie wyrażamy nadzieję, że precyzyjnie zostały oszacowane koszty eksploatacji oraz stałe przychody i że ta inwestycja w przyszłości będzie cennym przedsięwzięciem prospołecznym, przysporzy gminie wiele sukcesów i nie spowoduje „zadyszki'' finansów gminy, a w konsekwencji braku środków na inne cele m. in. na inwestycje gminne w Spale. W wyniku kilku spotkań w ubiegłym roku władz gminy z mieszkańcami i przedsiębiorcami Spały, aktywności naszego pełnomocnika kol. Konrada Plicha na sesjach Rady Gminy jeszcze w 2012r. radni uchwalili niewielkie zmiany w budżecie z uwzględnieniem potrzeb Spały (zmodernizowanie mostu i barierki na moście rzeki Gać, infokiosk, projekty techniczne garaży i sieci wodociągowej). Na rok bieżący radni gminy Inowłódz przeznaczyli 820 tys. zł na zagospodarowanie terenu wokół zbiornika i rzeki Gać oraz modernizację urządzeń hydrotechnicznych jazu oraz 200 tys. na budowę sieci wodociągowej na osiedlu d. PGR. W przypadku pozyskania środków zewnętrznych istnieje również szansa na rozpoczęcie przebudowy placu na imprezy plenerowe. W tej istotnej sprawie zarząd LOT w Spale przeprowadził rozmowy z wójtem gminy Inowłódz i przedstawił na piśmie swoje stanowisko. Uwzględnienie potrzeb Spały w budżecie Gminy nawet w takim zakresie jest na pewno krokiem w dobrym kierunku. Nie ulega jednak wątpliwości, że potrzeby inwestycyjne Spały w dużej mierze zaniedbywanej i nierównomiernie zagospodarowywanej są daleko większe. Na swój dobry czas czekają m.in. budowa parkingu i przebudowa ul. Hubala, przebudowa ul. Nadpilicznej, budowa ścieżki rowerowej ze Spały do Inowłodza, budowa łącznika pieszego pomiędzy Centrum Spały a COS, oznakowanie gminnych atrakcji turystycznych przy szlakach komunikacyjnych. Oczekujemy równocześnie potwierdzenia ze strony władz Gminy ostatecznego przeznaczenia terenu, przy zmianie lokalizacji ZUK , na funkcję terenu parkowego. Czekamy również na zainstalowanie deklarowanego fotoradaru na ul. Mościckiego.

Pilną potrzebą jest również przystąpienie do stopniowego porządkowania otoczenia centralnego placu na imprezy plenerowe. Dotyczy to przede wszystkim garaży oraz działki z ruinami tzw. kuźni, która deklaratywnie miała być przeznaczona na siedzibę Informacji Turystycznej. Cieszy oczywiście posuwający się proces gazyfikacji centrum Spały. W ciągu 2 najbliższych lat dzięki tej inwestycji zrobimy kolejny krok w kierunku lepszej ochrony środowiska. Napawające optymizmem są kolejne inwestycje prywatne m in. oddanie po przebudowie i remoncie Wieży Ciśnień, rozpoczęcie budowy obiektu noclegowego po tzw. Krasnalach. Niepokoi natomiast niszczenie i dewastacja po pożarze Willi Wielopolskiego. LOT zwracał się w ubiegłym roku w tej sprawie m.in. do wojewódzkiego konserwatora zabytków i powiatowego nadzoru budowlanego. Odpowiedź nie jest optymistyczna. Wymienione władze stosując wyłącznie literę prawa (obiekt nie jest wpisany do rejestru zabytków)

dopuszczają nawet jego rozbiórkę. Nie bacząc, co może dziwić i irytować, na historyczną tradycją słynnej Bursy dla sierot, założonej przez Aleksandrę Piłsudską i Michalinę Mościcką. Pierwszym krokiem takiego nadchodzącego nieszczęścia dla Spały, była niestety skuteczna kradzież tablicy pamiątkowej z murów tego budynku. Wydaje się, zdaniem zarządu LOT w Spale, że sytuacja inwestycji w Spale i tych realizowanych i tych planowanych, wymaga szerokiej dyskusji z udziałem władz samorządowych, mieszkańców i organizacji pozarządowych, określenia priorytetów na najbliższe lata. Tym bardziej, że minęliśmy już półmetek kadencji aktualnych władz samorządowych. Wydaje się zasadne zadanie również pytania wojewódzkim władzom samorządowym o wymierne efekty realizacji Łódzkiego Szlaku Konnego, w który zainwestowano ponad 33 mln złotych. Uważamy, że należy w tej sprawie przeprowadzić audyt, który jednoznacznie i obiektywnie dokona oceny wyników tego drogiego przedsięwzięcia.

2. Spała słynie z organizacji wielu znanych już w całej Polsce imprez. Najbardziej znaną i największą z nich są reaktywowane Dożynki Prezydenckie. Osiągnęły one w ostatnich latach niespotykany wcześniej rozmach. Sam udział Pary Prezydenckiej nadaje im ogromnego prestiżu, i oprawy protokolarno – promocyjnej. Dożynkom towarzyszy prezentacja wszystkich regionów naszego kraju oraz organizacji rolniczych. Członkowie Lokalnej Organizacji Turystycznej oraz Honorowi Ambasadorzy Spały jak co roku dostąpili zaszczytu krótkiego spotkania z Parą Prezydencką, podczas której mieliśmy okazję wręczenia pierwszego egzemplarza książki „Prezydencka Spała". Uczyniła to w naszym imieniu wybitna aktorka min. odtwórczyni roli Jagny w „Chłopach" – Pani Emilia Krakowska oraz autor książki. Z naszej inicjatywy gośćmi specjalnymi Dożynek byli profesor Hanna Mościcka – Grzesiak i profesor Maciej Grabski – potomkowie prezydentów II Rzeczypospolitej. W komitecie organizacyjnym Dożynek stale pracował nasz przedstawiciel kol. Robert Papis.
Kolejną imprezą coroczną, organizowaną w Spale jest Hubertus Spalski. Lokalna Organizacja Turystyczna w Spale jak co roku obok Polskiego Związku Łowieckiego i Organizacji „ Samorząd, Tradycja, Edukacja, Rozwój" jest jednym z trzech głównych organizatorów tej imprezy. Zeszłoroczne obchody Hubertusa Spalskiego były największą i najbardziej widowiskową edycją tej imprezy w swojej historii. Dzięki tradycyjnemu wsparciu finansowemu Banku Pocztowego S.A. w ramach umowy barterowej mogliśmy zorganizować i sfinansować praktycznie cały pierwszy dzień tego święta na centralnym placu w Spale. Na scenie miały okazję prezentować się amatorskie i zawodowe zespoły artystyczne. Wręczone również zostały certyfikaty Honorowych Ambasadorów Spały. Odebrali je:
Pan Cezary Grabarczyk, wicemarszałek Sejmu RP, Pani Krystyna Ozga, poseł na Sejm RP, Pan Tomasz Lenkiewicz, wiceminister skarbu, Pan Piotr Kagankiewicz, starosta tomaszowski, Pan profesor Stanisław Liszewski, b. rektor Uniwersytetu Łódzkiego, gen. Marek Sokołowski, inspektor Mirosław Domański, aktorka Pani Emilia Krakowska, pośmiertnie dla Pana Marka Muszyńskiego. Nie mogła ze względów osobistych certyfikatu odebrać Pani Jolanta Chełmińska – wojewodzina łódzka. Certyfikaty tradycyjnie wyprodukowała Ceramika Paradyż, za co składamy serdeczne podziękowania Panu Prezesowi Leszkowi Wysockiemu. W ramach Hubertusa Spalskiego z powodzeniem po raz kolejny przeprowadzony został Spalski Festiwal Kulinarny „Oswajamy Dziczyznę". Osobami odpowiedzialnymi za organizację Hubertusa Spalskiego byli w 2012 roku kol. Robert Papis i Krzysztof Lechowski.
W roku 2012 tradycyjnie kontynuowane były w Spale Jarmarki Antyków i Rękodzieła Ludowego. Odbyło się w sumie sześć edycji, cieszących się ogromnym zainteresowaniem zarówno ze strony wystawców jak i ze strony kupujących. Po kilku latach można z satysfakcją

stwierdzić, że jest to impreza na trwale związana ze Spalą, przynosząca jej dodatkowy rozgłos i dobrą promocję. Dzięki pomocy ze strony Starostwa Tomaszowskiego; Gminy Inowłódz w br. Jarmarkom mogły towarzyszyć występy lokalnych amatorskich zespołów artystycznych. Z ramienia LOT jej organizatorem jest kol. Robert Papis.

3. Spała dzięki zakończonym inwestycjom Uniwersytetu Łódzkiego, stała się niejako „wsią akademicką". To też jest ewenement na skalę przynajmniej naszego kraju. Lokalna Organizacja Turystyczna w Spale blisko współpracuje z Instytutem Geografii Miast i Turyzmu tego Uniwersytetu upatrując w niej obopólne korzyści. Badania nad różnymi zagadnieniami ruchu turystycznego w Spale prowadzone przez pracowników i studentów mogą przyczynić się w istotny sposób do rozwoju turystyki w całym regionie. Przedstawiciele LOT uczestniczyli też w warsztatach naukowych organizowanych przez tą uczelnię we wrześniu 2012 a prezes zarządu wygłosił referat „ Stare, nowe formy turystyki w Spale".
Lokalna Organizacja Turystyczna w Spale w 2012r. podjęła też szeroko zakrojoną współpracę z inną uczelnią- Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie. 23 marca 2012r. podpisane zostało porozumienie o współpracy, które zaowocowało przyjazdem do Spały w maju delegacji UP w Lublinie na czele z prorektorem ds. nauki. Podczas tej wizyty przedyskutowano wszystkie możliwe aspekty współpracy. Jednym z nich była organizacja w Spale w sierpniu ub. r. Pleneru Malarskiego dla studentów. Innym przykładem będzie tegoroczna 12-14 września konferencja naukowa w Spale zat. „Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków". Stanie się ona jedną z najważniejszych imprez włączonych do programu tegorocznych Dożynek Prezydenckich.
Lokalna Organizacja Turystyczna w Spale kontynuowała w ub. r. swoje plany wydawnicze. Oprócz wspomnianej już książki „Prezydencka Spała" zakończony został również proces rozliczania wniosku o płatność z zakresie małych projektów w ramach działania „wdrażanie lokalnych strategii rozwoju" na lata 2007-2013. Dotyczył on wydania przez LOT w 2011 książki „Wojenna Spała". Z satysfakcją odnotowujemy dalsze wydawanie jednodniówek przez COS-OPO „Spała Zdrowa i Sportowa" oraz przez Trasę Turystyczną Bunkry w Konewce „Gazetę Bunkrową". Nową szatę graficzną uzyskała strona www.spala.pl administrowana i użyczana nam przez kol. Konrada Plicha. Jak co roku spotkaliśmy się w maju ub. r. z klubem Dziennikarzy Turystycznych „Globtroter". Oprócz LOT w Spale prelegentami byli przedstawiciele Starostwa Tomaszowskiego i dyrekcji COS-OPO. Należy również podkreślić bardzo owocną współpracę LOT w Spale z Tomaszowskim Informatorem Tygodniowym oraz Dziennikiem Łódzkim.

4. Lokalna Organizacja Turystyczna w Spale w ub. r. przyjmowała delegacje Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Konsulatu Generalnego Austrii w Polsce. Przedstawiciele LOT w Spale uczestniczyli w inauguracji Biegu Sztafetowego Spała- Żagań oraz zawodach spadochronowych, naradzie dot. rozwoju turystyki w regionie tomaszowskim, Forum Turystycznym we Wrocławiu. Zorganizowano też tradycyjne spotkanie wigilijne w COS-OPO, na którym uroczyście podziękowano dyr. Zbigniewowi Tomkowskiemu za długoletnią pracę w COS-OPO w Spale. Tradycyjnie rozwijano również współpracę z innymi organizacjami pozarządowymi jak Ochotnicze Straże Pożarne czy Lokalną Grupą Działania „Dolina Pilicy"

III. Najważniejsze zadania dla LOT w Spale do realizacji w 2013r.

1. Współpraca z samorządami, a szczególnie Gminą Inowłódz w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych na terenie Spały.

2. Rozwinięcie współpracy z dyrekcją Regionalną Lasów Państwowych w Łodzi, Nadleśnictwem Spała, dyrekcją Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego w zakresie wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki w Spale i okolicach

3. Kontynuowanie współpracy z Instytutem Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w zakresie organizacji badań naukowych nad ruchem turystycznym, organizacja warsztatów, plenerów i konferencji naukowych.

4. Współpraca z mediami lokalnymi, regionalnymi i ogólnopolskimi w zakresie promocji i popularyzacji lokalnych atrakcji i produktów turystycznych. Doskonalenie i lepsze wykorzystanie stron internetowych.

5. Udział w pracach Komitetów Organizacyjnych Dożynek Prezydenckich, Hubertusa Spalskiego i Jarmarków Antyków i Rękodzieła Ludowego.

6. Działanie na rzecz profesjonalnego oznakowania atrakcji turystycznych Gminy przy trasach komunikacyjnych (S-8, 728).

7. Działanie na rzecz pielęgnowania tradycji i historii regionu (nadanie imienia Jana Mulaka i Kamili Skolimowskiej obiektem COS-OPO, Kamień upamiętniający pobyt w Spale Karla Mannerheima).

8. Przygotowanie programu obchodów 10-lecia Lokalnej Organizacji Turystycznej w Spale (koncepcja posadzenia lasu Honorowych Ambasadorów Spały, Sesja naukowa, wydanie przewodnika turystycznego po ziemi tomaszowskiej, oznakowanie nowych szlaków turystycznych i pomników przyrody).

Zarząd Lokalnej Organizacji
Turystycznej w Spale

Spała 24 kwietnia 2013r.